

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS NYELVÉKEN EGY HÓRA 3000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVAYAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59 SZÁM
TELEFON 3-48 SZÁM

Ébredező gazdák

Debrecen város galoppban kereszteljeszolt költségvetése ellen egy másuttan emelkednek az appelláták. És egyáltalán nem csodálkozunk azon, hogy egyetlen kritizáló hang, fellebbezés sem eredt arról az oldalról, ahol a gyakorlati élet érvényesülésére született, *vérség szerinti* demokraták szottak szociális jelssavakkal hangoskodni, *lidszólogos* ellenzékiiséggel a magisztrátus ellen. Ez a baloldali, — vagy nevezetk nevén a göndörfürtű gyermeket, — városi zsidó „ellenzék” óvatosan örikbedik attól, hogy néhány publikumszédítő felszólaláson kívül komoly akadályokat gördítsen a jelenleg uralgó rezsim gazdálkodása, vagy várospolitikája elé — hiszen elégre ellenzékiiség ide, vagy amoda, csak nem fog cselekedni a saját jól felfogott érdekel ellen.

Mert ami évek, sőt évtizedek óta a városházán történik, az elkorban ennek a hol látszat-ellenzéki, de inkább jutalékélvező kisebbségnek érdekeit szolgálja. És csupán a debreceni autochtin gazda polgárság békés temperamentumában, jóhiszeműségében, vezértelességében rejlik a magyarázat, hogy ezt a páholy-politikat csak most kezdik észrevenni. Est a hamis tekintélyekben szinte gyermeken bízó, a téllenség kényelméhez saját rovására és vesztére is keleti türelemmel ragaszkodó törzslakosságát az ősi civitásnak még ma is félre tudja vezetni egy-egy pörgebejszu, kurukodó galicianer. Meg ma is mumusként szöktetik fel előttük az értük élő, értük küzdő, harcoló intranszignens kereszttyén táborát, még most is a „klerikális reakció” és a „jeszuita fondorlatok” vadító ígétit suttogja a kálvinista civisek fülébe egy-egy titkon felénk mutogató karvalyorrú „örpogár”. De úgy tetszik, ez a játék már nem soká tart.

A debreceni gazdáközöniséget az utóbbi időben legvitalisabb életérdekeiben egymásután érték a leplezetlen támadások a magisztrátus részéről. A legutóbbi közgyűlésen még egyik, csodálatos logikatlansággal tüzön-vizen át tanácspartí vezetőjük maga is félreérthetetlen célzásokat tett arra a gyöngéd szövetségre, amely a legszajásabb „ellenzéki” israelitát is azonnal a városi urak mellé sorakoztatja, mihelyt útni kell, vagy lehet a gazdákon.

Az a három fellebbezés, amelyet most rövid egymásutánban nyujtottak be a közgyűlés magisztrátus-sugallta határozatai ellen a civis polgárság vezető alakjai, arra vall, hogy elvégre a debreceni gazdák háttan sem lehet fát vagni.

Szerény hangu, mérsékelt, szinte mentegelődnő a Jóna István beadványainak stílusa. De már ez is valami. Itt azonban nem szabad Debrecen magyar polgarainak megállanók. Nem éretlen és üres száj ellenzékiekedésre akarunk mi bujtogatni. Erre nem is való a nyugodt tempe-

ramentumu, megfontolt, méltóságteles debreceni civis. Csak azt kívánjuk, nézzenek szét egyszer a jutalék-Schwarcook szuggestiójától felszabadulva a városházán. Ott, ahol oly rideg anyagiassággal utasítják el a gazdaigényeket, röjják a terheket a magyar polgárságra s ahol annyira könnyen áll a pénz a zsidó gimnáziumra, meg a jutalék-éhség kielégítésére.

Ámde egy lelkiismeretes városatyának nemcsak a telekériéződő és a Hortobágy dolgával kötelesség foglalkoznia. Így könnyen az a látszat támad, hogy a gazdák csak a maguk *osztályérdekeivel* törődnek. Tessek behatolni a költségvetés, főleg pedig a közüzemek rejtelméibe. Tessek a törvényadta joggal betekinteni például a városi nyomda személyi

kiadásainak listájába, érdeklődni a városi nyomtatványok u. n. önköltségi ára iránt.

Akkor majd rá fog eszmélni az érdeklődő jóhiszemű törvényhatósági bizottsági tag, mennyire az orránál fogva vezettek az *érdekeltek*, akik a városi nyomda rejtelmes ügyeinek bojtatásánál, — zsidó létükre, — kálvinista sérelmet rivaláltak.

S ha majd rájönnek, hogy a kálvinizmus nem azonos az újmagyarok öccsü liberalizmussával, a demokrácia a jutalék-Schwarccal, a Kosuth-szellem a szajás oktobrizmussal, — akkor a magyar testvériség jegyében új élet virrad Debrecen magyar polgárságára.

Est várják a város magyar tiszczerei a civis polgárság ébredező vezéreitől.

A mezőgazdasági bizottság megfellebbezte a hortobágyi költségvetést

A gazdák a legelőberek megfelelő leszállítását kérik. A mezőgazdasági lakosság szegényedése az aránytalanul magas legelőberekkel függ össze

(A Hajduföld tudósítójától.) A városi költségvetés tárgyalása idején hirt adtunk arról, hogy a tárgyalás szédületes irama miatt nem lehetett az egyes tétéleket kellően megismerni és az albizottságban a gazdák képviselői alig jutottak szóhoz, sőt a dolog annyira fajult, hogy Jóna István ott hagyta az egyik albizottsági ülést, mert látta, hogy ugyse tudna eredményt elérni. A gazdák vezetői már akkor is hangoztatták, hogy a közgyűlési határozatokat, illetőleg a költségvetés egyes részeit meg fogják felebbezni, mert másként nem érhetik el céljukat: a tulmagasan megállapított legelő és bikabérek leszállítását.

Az első felebbezés csütörtökön már be is érkezett. Jóna István a törvényhatósági mezőgazdasági bizottság nevében adta be a felebbezést a hortobágyi költségvetés egyes tétélei ellen s ebben azt kéri, hogy a belügyminiszter a legelőbér, bikabér, fedezetési díj kérdésében utasítsa új határozathozatalra a közgyűlést. A felebbezés indokolása a következőket tartalmazza:

Tulmagas a legelőbér

A Hortobágy közlegelőt használó lakosság érdekében felebbezés tárgya kell tennünk a közgyűlésnek azon határozatát, mellyel a hortobágyi közlegelőn a folyó évben legelő számos jószágra 220.000 koronában állapította meg a legelőbért. Ez a legelőbér a mostani gazdasági, termelési, termény- és állaterelési viszonyok mellett maga is végtelen sulyos, mert a békebeli legelőbért ugy aránytalanul magas, mint termény kilogrammban jóval meghaladja és ezentivű a vonatkozó törvényes rendelkezések figyelmen kívül hagyásával van megállapítva. Épp ezért a legelőbért a mezőgazdaság érdekből feltétlenül olyan

mérteke e kívánjuk leszállítani, amelyen mértékű legelőbér díjakat a törvényes rendelkezések közté az 1888. évben jóváhagyott és ma is érvényben levő legelőbér szabályrendelet előír. Annnyival inkább indokoltabb a mezőgazdasági bizottság ezen kívánsága, mert általános meggyőződés az, hogy a mostoha viszonyokon kívül a hortobágyi közlegelő kevesbűl állattulománya és ezzel a mezőgazdasági lakosság szegényedése az újabb időben tulmagasra, oda nem tartozó terheknek a közlegelőre hátrúdsával sulyosított legelőbérrel függ össze, vagy legalább is része van abban.

Magas a bikabér

Fellebbezés tárgya kell tennünk a törvényhatósági bizottság azon határozatát is, mellyel a költségvetésben a közlegelőn tartott tehének után a bikabért 150.000 koronában állapította meg, mert ennek megállapításakor sem számolt a közgyűlés a gyakorlati élettel éppen úgy, mint a mai termelési viszonyok köve elményeivel és ugylászik *itt sem vette eléggé figyelembe az erre vonatkozó törvényes rendelkezéseket*. Hiszen az 1894. évi XII. t. c. már kifejezetten elrendeli a külön állattenyésztési alap létesítését és Debrecenben legalább a költségelírdnyzatban még 32 év mulva sincsen nyoma, hogy a köztenyésztésre szolgáló bikák az „Állattenyésztési alap” tulajdona volnának, hanem a gazdabírók terhére vasárolt 18 tenyészbika is egyes-rűen hozni van csapva a „Törzsgulya”-hoz.

A mezőgazdasági bizottság kénytelen kifogásolni a költsége irányzat II. Cím „Szükséglet oldal” 289 és 290 rovatait is, ahol a vasárolt bikák vételára teljesen a tehentartó gazdák terhére van áthárítva, mert a 87.539/1907. F. M. sz. miniszteri

rendelet kifejezetten megmondja, hogy ezek a kiadások e községet mint erkölcsi testületet terhelik.

A lótenyésztést veszélyezteti a magas fedezetési díj

Tulmagas volta miatt feltétlenül panaszt tárgyává kell tennünk a fedezetési díjakat is, mint annak 150.000 koronában való megállapítását, minthogy az épen ugy történt a lovakra vonatkozóan, mint fentebb a szarvasmarhákra kimutattuk. Sajnos, a vonatkozó törvényes rendelkezések kellő figyelemben itt sem részesülhettek, de nem vette figyelembe a közgyűlés azt sem, hogy a helybeli m. kir. állami méntelepen a legdrágább fedezetési díj 120 ezer korona, de ugyanitt a hortobágyi közlegelőre kikérűl lovak sok részére alkalmas mén 70—80.000 koronáért is fedez.

Az ilyen magas fedezetési díjak elriasztják a lovat amugy is nehezen értékesíteni tudó gazdáközöniséget az u. n. ciframénések igénybevételétől, mint ez az 1925. évben is megtörtént. A végső eredmény a zugmének elszaporodása, az eddig nagy dídezetek árán fenntartott és nemesített állományunk elfajzása, elkorcsosodása, teljes elértéktelenedése és ezek folytán a gazdálkodók anyagi gyengűlé e lesz.

Az idegen birtokok jószágai ellen

Mindezen határozatokat még sulyosabbakká tesszük és felülműlja a törvényhatósági bizottság azon határozata, melyet a költségvetés tárgyalása kapcsán akkor hozott, amidőn a legelőbér szabályrendelet ellenére — mely ma is teljes érvényben van — megengedte idegen, más helyen lakó tulajdonosok jószágainak a hortobágyi közlegelőre való befogadását. Ha ez a határozat jogerőre emelkedhetnék, megtörténhetnék az a szomorú eset, hogy a legelőbérre jogosult gazdák állatai közé a hosszú hajtás alatt utközben megfertőződött jószágot hajthatnának az idegenek, mialtal a hortobágyi közlegelőn jogosan legeltetők jószágállományára megfertőződnék és beláthatatlan karosodás érhetné őket. Voltaképpen nem is őket érne a karosodás, mert így szenvedett karukat meg kellene valakinek téríteni és a kárt szenvedett gazdákat a város közöniségének a községi pótdadó terhére kellene kárpótolni.

Ilyen sulyos kockázatot a város közönisége megára nem vehet, mert a fellebbezésünk tárgyat képező közgyűlési határozat arról sem gondoskodott, hogy ezen — a mezőgazdasági bizottság felfogása szerint — a hortobágyi közlegelőre be nem bocsátható állatok, mielőtt a Hortobagyot elérnék, a helyi állategészségügyi szervek által hosszabb, a törvényes intézkedések által előírt megfigyelések alatt tartassanak, hogy veszélyes, száj- és körömfajart, lépfenét, stb., lappangó betegséget be ne hurcoljanak.

Hevenyészve tárgyalták le a költségvetést

A törvényhatósági mezőgazdasági bizottság tudatában van annak, hogy a megfellebbezett összegek اسپاستاسا folytán a költségvetésben előállható hiányt könnyen lehet a költségvetés más részében eszközölhető megtakarítás útján pótolni, de sajnos, a költségelőirányzat tárgyalása alkalmával mezőgazdasági bizottságunk semmi szóhoz nem jutott, nehogy megtárgyalhatta volna a 100 milliárdos költségvetésnek a mezőgazdaságot érdeklő részét. Különben meguk a törvényhatósági bizottsági közgyűlés és ennek albizottságai, a gazdasági, a jog és pénzügyi bizottság is a legutolsó hat napon foglalkozhatott vele alig egy-két óráig tartó üléseken és így nem csodálható, ha a mezőgazdaság érdekeit a sürgős munkában nem vették tekintetbe annyira, amennyire azt kellett volna.

Az új oláh kormány feloszlátja az erdélyi városi tanácsokat

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Avarescu kormány új kolosvári prefektusa, dr. Calutin Romeo kedden foglalta el hivatalát és az öt üdvözlő városi tanácsot azzal a kellemes meglepetéssel fogadta, hogy az oláh kormány

felüggeszti az állandó városi tanácsokat.

Az ellenzéki pártok ugyanis még a kormányrajutás előtt megállapodtak abban, hogy kormányváltás esetén

az ország minden részében feloszlátják a liberális községi alakulatokat.

Avarescu, ki szintén elvállalta ezt a kötelezettségeket, már a napokban végrehajtja a megállapodást.

Calutin azt is közölte, hogy a kormány „Comisiune Interinara” elnevezés alatt ideiglenes bizottságokat nevez ki, melyek a városok ügyeinek továbbvételét fogják el látni.

Egész Olaszország örömmámorban ünnepli Mussolinit megszabadulásáért

A kommunisták működését sejtik a merénylet mögött - A merénylő még eddig minden felvilágosítást megtagadott

Legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk már arról az orgyilkos merénylőről, amelyet Violet Albina Gibbson grófné, Írország volt lordkancellárjának leánya követett el Mussolinit olasz miniszterelnök ellen.

A rendőrség azóta a legnagyobb erővel folytatja a nyomozást a merénylet ügyében, de még pozitívumot mindaddig nem sikerült találni.

A jelek mindenestre arra mutatnak, hogy a merénylő nő elmebajos. Csaknem teljesen bizonyosra veszik, hogy a merénylet mögött

idegen erők huzódnak meg s most ebben az irányban folyik tovább a nyomozás. Ennek már bizonyos eredménye is van, amennyiben az olasz rendőrség két idegent tartóztatott.

A rendőrség minden kétséget kizáró módon megállapította, hogy a merénylő nő a revolvert a legutolsó pillanatig a kezításkájában rejtgette s csak amikor már biztosra vette, hogy lövése találni fog, rántotta elő. Amikor a revolvert elsütötte és látta, hogy a miniszterelnök meginog, arra gondolt, hogy lövése halálos sebet ejtett Mussolinin s ez volt az oka minden bizonytalannak, hogy fegyverét nem sütötte el többször is.

Violet Albina Gibbson, akit a rendőrség természetesen azonnal tartóztatott, már több ízben is kihallgatta, de mindenkor eredménytelenül, mert a merénylő eddig még

minden felvilágosítást megtagadott arra vonatkozólag is, hogy milyen céllal, kiknek a felbujtására követte el a merényletet.

Fascista körökben bizonyosra veszik, hogy

a merénylő asszony valamely kommunista szervezet tagja volt s a kommunisták biztatására hajította vegre tettét. Ezt a feltevést azzal latják bizonyítottnak, vagy legalább is valószínűnek, hogy Róma környékén a napokban mintegy hatvan veszedelmes kommunistát tartóztatott le a rendőrség.

Ennek a feltevésnek a hatása alatt a fascista diákok erőszakkal be akartak hatolni az orosz követ-ség épületébe, amelynek ablakait beverték.

Az épületben a személyzet felgyűrközött.

Az Il Mondo épületében elpusztították a gépeket, az utcára dobálták a butorokat és elégették a papiroskészleteket.

Mussolini szerencsés megmenekülése egyébként egész Olaszországban óriási örömet keltett. Rómában a középületek és a legtöbb magánház ormán a nemzeti zászlók lengenek. A merénylet óta állandóan hatalmas tüntelő csoportok ünneplik Mussolinit

s a diplomáciai kar csaknem minden tagja leadta névjegyjét a miniszterelnöknek.

Nyomban a merénylet után a pápa, akit a történekről Gasparri bíboros államtitkár értesített, ünneplte Mussolinit és legmélyebb felháborodását fejezte ki az elvetemült merénylet miatt és legnagyobb örömeinek adott kifejezést szerencsés megmenekülésén.

A vakmerő merényletet egyébként a külföldi kormányok és a sajtó is mélyen elítéli.

A Times többek között a következőket írja: Olaszország a fascizmus uralma alatt óriási hatalommá lett, amelynek megtestesítője Mussolini, aki egyike a világ legérdekesebb és legeredetibb egyéniségeinek. A lap szintén a legmélyebben elítéli a merényletet.

Véres harcok Peking körül

A kínai fővárost repülőgépekről bombázzák - A pekingi európaiak a követségek negyedébe menekültek

Londonból jelentik: Peking előtt váratlanul éles harcokra került a sor a várost már teljesen kiürítő Feng tábornok hadseregei és Csang-Cso-Lin győzelmesen előnyomuló hadai között.

A pekingi diplomáciai testület közbeleépésére, amely a kínai kámpenti kormányának egy nagyobb összeget is előlegezött,

hogy a Pekingből visszavonuló csapatok hátralékos zsoldját megfizesse és így a várost azok sarcolásától megmentsse, már majdnem megállapodásra jutottak, hogy Peking neutrális területté váljék, amelybe Feng neozeti hadseregének visszavonulása után győztes mandzsu hadseregek sem vonulnak be. Csang-Cso-Lin alvezérének, Li-Cia-Ling-nek csapatai azonban gyorsan elővonultak Peking ellen és az időközben valószínűleg erősítésekhez jutott Feng ezt a neutralitási megegyezés fölborításának jelente ki, a város előtt védelmi állapóba helyezkedett.

A két csapat közötti harcok három kilométernyire a várostól délre a vasútvonal mentén folynak a legélesebben.

A mandzsu csapatokkal együtt halad a Kiaába menekült fehéroroszoknak egy csapata is, amely azzal a céllal akar bevonulni Pekingbe,

hogy a szovjetkövetséget onnan elűzze.

A várost Csang-Cso-Lin repülőgépei bombázzák. Hír szerint a bombázás következtében igen sok a halott és a sebesült.

Egyik bomba a francia követségi épületre esett, amelynek felsőemelete összeomlott, de a követség személyzetének életében kárt nem okozott. A Pekingben lakó európaiak és igen sok jobb módú kínai a külföldi követségeknek

európai és japán katonaság által védett negyedébe menekültek,

ahol a városba nemalán ácsapó harcok ellen védettnek gondolják magukat.

Az Ujságíró-sorsjegy huzásának eredménye

197 nyereménytárgyat sorsoltak ki - A következő huzás június 8-án lesz

Budapest, április 8. Csütörtök délután tartották meg az Ujságírók Kórház és Szanatórium Egyesülete tárgysorsjátékának első huzását az egyesület Rákóczi ut 10 szám alatti helyiségében. A huzáson 197 nyereménytárgy került kisorsolásra. A huzás eredménye a következő:

A 150 millió korona értékű 4 szobás lakás butorzatát a 138,18 szám, a 25 millió korona értékű motorkerékpárt a 233,622, a 10 millió értékű férfibundát a 305,90, a másik férfibundát a 296,358, a 10 millió korona értékű nőibundát a 108,127 és a 386,480, a hat millió értékű aranyredikult a 384,067, a hat millió értékű gramofont a 322,297, a 3.500.000 korona értékű varrógépeit a 126,140, a 3 millió értékű zománcozott tűzhelyet a 359,14, a kettő és fél millió korona értékű nyereménytárgyakat a következő számok nyerték: 364,096, 162,072, 134,655, 167,517, 225,310, 159,21 és 144,602.

A két millió korona értékű nyereménytárgyakat a 167,465 és a 297,808. Az 1.600.000 korona értékű ezüsttálalt 32,298. A másfélmillió értékű nyereménytárgyat 289,400 és 356,032. Az 1.300.000 korona értékű ezüst kenyérgosarat 299,794. Az egymillió korona értékű redikult 348,324. A 700 ezer korona értékű nyereménytárgyakat a következő számok nyerték: 64,519, 134,102,

301,788, 106,745 és 322,828. Az 500 ezer korona értékű nyereménytárgyakat 270,869 és 144,429.

A 400 ezer korona értékű nyereménytárgyakat 258,323, 92,773, 296,147, 346,566, 206,334, 152,777, 185,772, 333,107, 24,247, 106,088, 123,410, 220,410, 22,440, 257,520, 283,236, 368,006, 136,353, 223,013, 382,637, 304,300, 78,805, 233,899, 4334, 21,718, 150,100 és 70,831. A 350 ezer korona értékű nyereménytárgyakat 90,394, 397,506 és 70,785. Szenkivül kihuztak a 270 ezer és a 180 ezer korona értékű tárgyak nyerőszámait.

A legközelebbi huzás június 8-án lesz, amelyen a főbb nyeremények kerülnek kisorsolásra. A júniusi huzáson valamennyi, az eddig már kihuzott sorsjegy is játszának.

Szenzációs magyar találmány sikere Párisban

Párisból jelentik: A nagyközönség és a szakkörök nagy érdeklődéssel fogadták egy fiatal magyar mérnöknek, Vadász Istvánnak találmányát, a Mikifon zsebgamofont. A feltalálónak sikerült a beszélgép egész szerkezetét egy

10 cm széles és 4 cm magas dobozba szorítani.

A miniatűr beszélgépet, amelynek hangerőssége kis térfogata ellenére is kifogástalan, mindenki zsebében viheti magával. A tölcserű két részből álló celluloid doboz helyettesíti. A találmány gyártási jogát egy Lausanne melletti svajci gyár szerezte meg. A fiatal magyar mérnök, aki testvére az ismert nevű Vadász Miklós rajzoló, 3 évig dolgozott találmányán, amely előreláthatólag nagy kihatással lesz a gamofon gyártásra.

Elegáns női tavaszi kabátok

modell szövetruhák legszebb kivitelben legolcsóbb árban kaphatók

Barta Ferencné

női divatházában

Piac-utca 55. (Hungária kávéház mellett.)

Angol kabátok — — 400 000 koronától
Govercoat kabátok — — 450 000 koronától
Szövetruhák — — 250 000 koronától

Óda a Földhöz

Letöröm a port talpaimról,
Óh Múzsám, barna Élettársam,
mielőtt a halál lerombol,
hogy a csillagokat ne lássam.

Mennyi költő fekszik Tebenned,
akik szálltak egykor lebegve,
aztán erős szárnnyuk elernyedt
s lebuktak végtelen öledbe!

Te fested zöldre a fűvet,
a rózsákat égő pirosra,
Te rejted el a tört szívet,
ha a világ összetapossa.

Óh jóságos szőrd, romlott szívünkbenél
Téditálad lesz égi szerelem,
mídon a földi lét után merengő
felhővé finomul e holttelem!

GULYÁS PÁL.

Egy évi börtönre ítélt gazdasági cseléd

(A Hajdúföld tudósítójától.) Papp Gábor hajdúbüszkőrményi gazdalkodónal, mint gazdasági cseléd volt Haja Kálmán napszámos alkalmazásában. Haja nem nagyon szerette a munkát, mire a gazda elbocsátotta a szolgálatból. Par nap múlva Haja, miután jól ismerte a járást, egy éjjel visszament régi szolgálati helyére és behatolva a padlásra, onnan több öltöny ruhát, csizmát, kezyerőt és szalonnát ellopotott.

A csendőrség azonban csakhamar elfogta, de a lopott dolgokat már nem találta meg nála, mert azokat részint Neumann Mór, részint Glück Herman ócskásoknak eladta. A debreceni törvényszék Serly-tanácsa csütörtökön tartotta meg ebben az ügyben a főtárgyalást. Itt aztán kiderült, hogy Haja már két ízben volt lopásért büntetve. A bíróság most is megállapította bűnösségét és lopás büntetéséért 1 évi börtönre ítélte.

As ítéletben úgy az ügyész, mint az elítélt megnyugodott s így az jogerős.

Rend lesz a hortobágyi csárdában

Eddig már hat bérlő jelentkezett

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanácsnak nagy gondot okoz a hortobágyi csárda berbeadása, mert azt akarja, hogy a régi bérlő kimosdítása után olyan vendéglős kerüljön a csárdába, aki minden tekintetben ki tudja elégíteni az igényeket és megszűnteti azokat az állapotokat, melyek következtében eddig napirenden voltak a panaszok. Eddig már hatan tettek ajánlatot a városnak,

hogy szabadkésből berbevezzik a csárdát, azonban a tanács úgy döntött, hogy árverést fog tartani a csárda bérlésére.

A szerződési feltételek szerint a bérlőnek kötelezettséget kell vállalni arra, hogy az éttermet csinos felszereléssel, az egész csárdát elsőrendű butorokkal látja el, garantálja a szobák tisztaságát és mindent elkövet, hogy a vendégek részéről semmiféle kifogás ne merüljön fel. A kiszolgáltató ételek és italok árát a gazdasági tanácsnok fogja megállapítani és ha a vendéglős ezeket az árakat túllépi, szigorúan megbüntetik.

Nagy érdeklődés előzi meg Agyagfalvi Hegyi István és Murgács Kálmán április 11-i szerzői estjét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város hazafias közönsége óriási lelkesedéssel várja azt a művészi és irodalmi vonatkozásaiban kivételes értékű szerzői estét, melynek keretében a székely irredentizmus próféta-lelkű költő harcosa,

Agyagfalvi Hegyi István

fogja legújabb verseit bemutatni. A kiváló poéta, akinek tökéletes formája, hatalmas lendületű és mély értelmű költeményei országsszerte ismertek és elismertek,

április 11-én 8 órakor

mutatkozik be a városi zenede disztermében. Műsorának legkiemelkedőbb száma „*Thonuzóba sírja*” című magával ragadó költeményének elszavalása lesz, de felolvassa eddig még nyomtatásban meg nem jelent

lirai verseit is. Az estély másik szereplője,

Murgács Kálmán zeneszerző

cigányzenekari kísérettel legjobb irredenta dalait éneklé el, melynek ma a legkedveltebbnek nemcsak Csonka-Magyarországon, hanem a trianoni határokon túl is, főképpen a székelység földjén. A gazdag összeállítású műsornak külön érdekességet ad dr. Agyagfalvi Hegyi Istvánné művészi zongorajátéka, valamint Kócz Aurélné és dr. R. Kiss István beszédei, akik a hangverseny rendezését hazafias lelkesedéssel irányítják.

A szerzői esten, mely a magyar nemzeti gondolatnak lélekemelő ünnepe megajátkozása lesz, minden bizonnyal résztvevő Debrecen egész hazafias társadalmá.

Ország József furta főjegyző súlyos balesete

(A Hajdúföld tudósítójától.) Rendkívül súlyos kimenetelű baleset érte husvét előtti szombaton Ország Józsefet, a biharmegyei Furta község főjegyzőjét.

Ugyanis április 3-án, szombaton délelőtt a Furta község tőszomszédságában levő

Zsákán hatalmas tűz támadt,

mire termézetesen félreverték a harangokat. A vést jelző harangzúgást egészen tisztán meghallották Furtán is, ahol Ország József főjegyző azonnal intézkedett, hogy a tűzoltó szerkocsival álljanak elő, mert a zsákaiak segítségére kell sietni.

Amint a szerkocsi előállott, Ország József maga is felszállott, de ugyanekkor valamitől megbokrosodtak a lovak. A főjegyző hirtelen leugrott a kocsirol, de oly szerencsétlenül esett el, hogy

jobb lábát bokán felül ellörte.

A közeli Berettyóújfaluból azon-

nal orvost hívtak, aki gipsz közé tette az eltört lábat és bekötözte, majd pedig még aznap betelefonáltak Debrecenbe a mentőknek, akik a súlyosan sérült főjegyzőt autón szállították a debreceni sebészeti klinikára, ahol Ország Józsefet a leg gondosabb ápolás alá vették. Mindez azonban nemsokat használt már, mert komplikációk állottak elő, ugyannyira, hogy Ország főjegyző jobb lábát bokán felül

amputálni kellett.

Az operációt kedden hajtott végre dr. Hüttl Tivadár, a kiváló orvos tanár, a sebészeti klinika országos hírvigasztatóprofesszora.

Az operáció kitűnően sikerült

s Ország József azóta fájdalmat sem érez.

A szerencsétlenül járt főjegyző iránt, aki az egész környéken nagy népszerűségnek örvendett, általános a részvétel.

A kézdivásárhelyi református egyház ellen eljárás indult a Himnusz dallamának éneklése miatt

Dákó-Románia állami létét már a melódiák is veszélyeztetik

(A Hajdúföld tudósítójától.) A kézdivásárhelyi oláh hatóságok jóvoltából egy olyan „szenzáción” bűnper indult meg, melynek tényálladéka még az Arany János versében megörökített tülemilepért is messze túlszárnyalja. A bűncselekményt még Szilveszter délutánján követte el

a kézdivásárhelyi református gyülekezet,

mely hálaadó istentiszteletet tartott a templomban. A hálaadó imádság és a prédikáció után Pád Lajos lelkész a szöszékből kijelölte az egyházi énekeskönyv „Hozsánna” című dicsőítő ének második szakaszát, amelyet aztán a hívők ájtatos karában együttesen elzengtek

a Himnusz dallamára.

A dicsőítő ének textusa ugyanis prozódialilag teljesen fedi a Himnusz zenéjét:

„Hű emlékeztünk fáktájját meggyájtva,
Nézünk ma rád Jézus, teiki királyunkra,
Zöld ággal hintjük be jerusalemi útat,

Amely bár Tégedet a Golgotára juttat,
De akkor győzted meg harcokban a világot,
Mert meghaltál inkább, de bűn meg nem adzott.”

Az istentisztelet után napon a papot, Kovács József kantort s néhány hívőt kellemetlen meglepetés érte. A kézdivásárhelyi rendőrfőnök megcítálta őket s szigorú kihallgatást folytatott le:

„Maguk Szilveszterkor államellenes éneket énekeltek.”

Pád László lelkész ekkor felolvasta az énekelte dicsőítő strófáit, mire a rendőrfőnök így replikázott: „Nem is az ének szövegéről van szó, hanem

a melódiában van elrejtve az államellenesség.

Maguk azt a dicsőítő éneket a magyar Himnusz dallamára énekeltek.”

Az oláh rendőrség a különös bűncselekményt áttette az ügyészséghez, mely vádat emelt a tettesek ellen. Kézdivásárhely magyar lakossága most izgatottan várja a május 12-re kitűzött főtárgyalást.

Borzalmas autókatasztrófa Kolozsváron

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) Szombaton este súlyos kimenetelű halálos autószerencsétlenség történt a Renner-börgyár mellett elvonuló országúton, mely a vasúti pályatesten halad keresztül. A Rapid autóbustársaság 265. sz. kocsija átakart haladni a sínpáron. A sorompó nem volt leeresztve s amikor az autó a síneken haladt, egy arra robogó lokomotív elütötte. A mozdony métereken keresztül magával vontozta az autóbust, majd az összeszuszott kocsi ledobta a pályáról.

Goslica Constantinեսen seffő és Kucsira Magda kalauzó szörnyelhalak.

Leidler János hivatalnok, Maller Károly tisztviselő életveszélyesen, Kun Sándor tisztviselő és felesége pedig könnyebben megsérültek. (Kun Sándor öccse Kohn Béla volt népbiztosnak). A megejtett vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófaért az oláh sorompóár a felelős, aki az idejében kapott harangjelzés ellenére sem bocsájtotta le a sorompót.

ATROCITÁSOK

Montagne és a debreceni városi tanács. Mindenki tudja, hogy tavaly ősszel Debrecen város tanácsának egynehány tagja ifj. Schwarz Vilmos kíséretében Párisba utazott, hogy hallgatolagos helyesléssel szemtanuja legyen a városok nemzetközi kongresszusának. Ezen a gyűlésen nemcsak debreceniek jelentek meg, de szép számmal voltak mongol és néger, sőt indián kiküldöttek is, akik egyhangú lelkesedéssel tüntek ki követendő irányelv gyanánt a városok köztibékés és szeretetteljes együttműködést. — Azóta sok idő eltelt és Montagne hatalmas könyvet írt erről a kongresszusról. A pontos, vagy mondhatnánk: kimerítő munka többek között azt írja a magyar városokról, hogy élőkön a bírók dila...

Debrecen város magisztrátusa a kiváló szakmunka egyik példányát megvásárolta...

Rossz nyelvek azt beszélik, hogy a könyv franciául van írva...

A Máv. Filharmonikusok nagy hangversenye

Rubinstein Erna karnagyi vezetésével

Ma, pénteken délután 4 órakor tartja április 11-iki nagy hangversenyének teljes műsoru főpróbáját a Máv. Filharmonikusok nagyrahivatott zenekara a kiváló hegedűművész: Rubinstein Erna karnagyi vezetésével mellett, a Bika-szálló nagytermében, a sajtó meghívott képviselői előtt. A próbákról kissivárgott hírek szerint a zenekar teljesítménye sokáig emlegetett művészi eseménye lesz Debrecen zenei életének és nagy érdeklődés nyilvánul meg Rubinstein Erna karnagyi bemutatkozása iránt is.

FESTÉKEK
a legszebb színekben a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók
STERN
festéküzlet Piac utca 10. Bikaival szemben

Földgáz-robbanás Tordán

Két áldozata van a katasztrófának

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) Ismét borzalmas kimeretű földgázrobbanás tartja izgalomban Torda város közönségét. A *Tovpa* és *Farkas* féle földgáz üzemű edénygyárban történt a katasztrófa. A gyártelepen elöl van a portáslakás, melynek pincéjébe délután égő gyertyával ment le *Bastyá* Jánosné, a portás felesége, kit a kis 4 éves leánykája követett. Alig nyílt ki a pince ajtaja, a levegőt hatalmas detonáció reszketettette meg,

óriási lángtenger tolt ki a pincéből, melynek gázömléses levegője felrobbant és a pince tüzet fogott.

A robbanás messze dobta az asz-

szonyt és kis leányát és ruhájuk azonnal meggyuladt. Az összefutott munkások alig tudták eloltani a két égő fáklyát. — Az asszony olyan súlyosan összeégett, hogy életbenmaradása alig remélhető.

A kis leány állapota azonban nem életveszélyes. A mentési segítőmunkánál fáradozó dr. *Pereky* János gyári gondnok is súlyos égési sebeket szenvedett.

Megállapították, hogy

a gázvezetékben kiszivárgott földgáz töltötte meg a pincét s ez okozta a súlyos szerencsétlenséget, melyeknek ismétlődése ugy-látszik sőtét végzete lett Tordának.

Ma van „Jairus leánya“ utolsó előadása az Urániában

Naponta új közönség gyönyörködik a pompás előadásban

Ünnepi esték azok az előadások, amelyek az Urániában szerdától kezdve folynak. Ünnepé avatja őket a nemes cél, amely az árvíz folytán hontalanná lett magyar testvérek felszámolására siet, hogy a 600 fővel megalapított magyar tanyá, megalapított boldog családi fészkek felépítésére, helyreállításához hozzájáruljon.

Ünnepé teszi a fenséges bibliai cselekmény, amely amellett, hogy örökérvényű tanáival nevel és oktat, egyúttal a legtisztább szellemi élvezetet és szórakozást nyújtja a műkedvelők tökéletes előadásában.

Mindazok, akik az előadást megénekeltek, a legszebb emlékekkel ta-

vaznak onnan és a legszebb elismeréssel nyilatkoznak a látottakról. Napról napra új és új közönség előtt folyik az előadás, mert a nézők csinálják a legjobb propagandát az előadások érdekében.

A tegnapi esti előadást is díszes közönség nézte végig.

A ma esti utolsó előadást ne mulassza meg nézni

az, aki azt még nem látta.

Jegyek a napfolyamán Springer könyvkereskedésében (Főposta mellett) válthatók, este pedig a pénztárnál. Előadás kezdete este fél 8 órakor.

Négyszázéves a csokoládé

Egy kis történelem Mexikótól Debrecenig

A csokoládé négyszázéves jubileumának reánkvonatkozó krónikája ott kezdődik, hogy valamikor azt jósolták Debrecenről, hogy a tudomány városa lesz. Ma meglehetősen állapítani némi túlzással, hogy Debrecenből — csokoládé város lett. Minden tíz lépésre egy cukorkaüzlet, amely csokoládét kínál, — láttunk-e már annyi üzlet életünkben mint most a húsvéti napokon csokoládéből? — és ha semmink sincs is, csokoládénk van bőven. Ebben a csokoládévárosban, ahol talán a csokoládé az egyedüli dolog, ami életünket megédesíteni igyekszik, talán nem érdektelen, ha feljegyezzük, hogy

most van négyszázéves jubileuma annak, hogy a csokoládét Mexikóból Európába behozták.

Amint a krónika feljegyezi, a csokoládét csakhamar annyira megkedvelték, hogy például a magas spanyol arisztokrácia hölgyei még az istentiszteletek alatt is ropogtatták és iszogatták. Feljegyezi egy krónika, hogy egy alkalommal a csokoládé rágesálása

olyan zajossá vált egy istentiszteleten, hogy a pap nem tudott prédikálni.

Ezért astán Don *Bernard de Salazar* püspök nyilvánosan megintotta azokat, akik istentisztelet alatt csokoládét falatoltak és ezzel fenyegette meg őket, hogy mint bűnös lények kiközösítetnek az egyházból.

Feljegyezik, hogy Franciaországban XIII. Lajos lakodalmán vonult be a csokoládé.

Ez a francia király annyira szerette a csokoládét, hogy a legparádásabb kihallgatásoknál a nemeség vele együtt ropogtatta a csokoládét. Külföldről hozattak cukorszókat, hogy a csokoládét minél ízletesebben készítsék el.

A parisi egyetem jogtudományi kara 1661-ben a csokoládé hasznosága mellett nyilatkozott. XIV. Lajos szerette a csokoládét, de mint italt nem kedvelte azzal a kifogással, hogy jóllakhat anélkül, hogy megelégedés érzését okozza. *Richelieu* kardinális, *Madame de Sevigne*, *Voltaire* valamennyien valóságos rabszolgái voltak a csokoládénak. I. *Napoleon*, ha éjszaka dolgozott, sohasem ivott kávét, mindig csokoládét hozatott magának.

A harctéren egész nap csokoládét szopogattak,

amit a nyeregáskájából szedgetett elő. És hogy a legújabb adatokból is említsünk valamit, a világháborúban tízezres csomagokban küldték a csokoládét a lövészharcokba.

Hát nem méltatlanság és halálanság, hogy senki meg nem emlékezett a csokoládé négyszázéves jubileumáról? amely igaz, hogy drága még mindig, de legalább bőven látható.

Az oláh uralom tönkretette „kincses“ Kolozsvárt

Csőd előtt áll a város, de a polgármester 11 szobában lakik

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) Kincses Kolozsvár pénzügyei csehül állanak. A város kasszája kong az ürességtől s alig van arra pénz, hogy a napi kiadásokat ledezzék belőle.

A csőd elkerülhetetlen.

Enek a helyzetnek következménye, hogy nemcsak a várossal szerződéses viszonyban álló vállalkozók nem tudnak hozzájutni követeléseikhez, hanem még a munkásokat sem tudták rendszeresen fizetni.

Arra sincs pénz, hogy a legutóbb drágán vásárolt autók-camionok gumimijait kicseréljék. Emiatt az autók a városi majornak pihennek, az utcákon pedig hegyekké szaporodnak a szemét.

Legutóbb már csak nagy bajjal tudtak összeteregetni a városi tisztviselők fizetését, a városi nyugdíjasok kifizetésére azonban már nem volt fedezet. Jellemző a város hitelképességére, hogy a kereskedők a

városnak már nem hiteleznek s csak előzetes fizetés ellenében szállítanak drukat és anyagokat. A helyzet el-fajulásának a legfőbb oka az, hogy az oláh városi tanács nem egyszáz két év leforgása alatt

három millió lelnél többet kölcsönt bankoktól és városi lakosoktól.

Mindez persze nem nagyon juttatja a város jelenlegi oláh vezetőit. Egykor kincses város ma már, — hálá az ellenőrzés nélküli oláh adminisztrációnak, valóságosan kolozsvári szegény...

A polgármester, aki maga is háztulajdonos, a *Farkas-utcai* adóhivatalt 11 szobájában

fél millió lej költséggel polgármesteri lakassá alakította át.

A város kasszája kong az ürességtől, a polgármester 11 szobás lakásában pedig tobzódik a pompa. Így fest Magyarország hajdani kincses városa az oláh impérium alatt.

Zsarolásért elítélték Harstein Herman debreceni zsidó korcsmárost

A két évi fegyházra ítélte Rosenfeld Endre, mint telperes - Zsidók egymás között

(A Hajdúföld tudósítójától.) *Rosenfeld* Endre bankbizományos, akit — mint már megirtuk — 2 évi börtönre ítélte a debreceni ítélőtábla, mint telperes szerepelt tegnap a debreceni törvényszékén dr. *Serly* Jenő tablabíró tanácsa előtt.

A vádlott *Rosenfeld* egyik hitsorsosa, *Harstein* Herman debreceni kocsmáros volt. *Harstein* 1925 április havában 1 millió 200 ezer korona kölcsönt adott *Rosenfeld*nek 3 napi lejáratra és 350 ezer korona kamatot számított fel. A kölcsönt a furfangos kocsmáros egy

ékszerrel alkajába burkolta,

nehogy uzsora miatt a bankbizományos beperelhessen. Kiállított egy adósvételi szerződést több ékszerrel, melyet *Harstein* 1 millió 550 ezer koronáért megvett *Rosenfeld*től, amit azonban *Rosenfeld* bármikor visszaválthat. Az ékszereknek természetesen magasabb volt az értéke a fenti összegnél s így *Rosenfeld*nek érdekében állott, hogy vissza is váltsa azokat.

Kis idő múlva *Harstein* rájött, hogy az egyik ékszer hamis

és kérte a pénz visszafizetését. *Rosenfeld* nem tudta a kölcsönt és az uzsorakamatot megfizetni, hanem felvitt *Harstein*nek 3 méter ruhaszövetet az 1 millió 550 ezer korona kiegyenlítésére. Ebbe azonban *Harstein* nem ment bele és azt az „écsdi“ adta barátjának, hogy próbálja a szövetet bátyjának, *Harstein* Adolfnak eladni, mert neki a pénzre van szüksége. Az üzlet azonban nem jött létre, mire *Harstein* elvette a 3 méter ruhaszövetet,

meglátva az ékszereket is.

Rosenfeld erre feljelentést tett zsarolás és uzsora vétsége miatt *Harstein* Herman ellen. A debreceni törvényszék tegnap, csütörtökön tár-

gyalta a bűnügyet. A vádlott tagadásban volt, *Rosenfeld* azonban ellene vallott, mire a bíróság

bűnösnek mondta ki *Harstein* zsarolás vétségében.

és 2 millió korona pénzbüntetésre ítélte, míg az uzsora vétségében felmentő ítéletet hozott. Az ügyész súlyosbításért fellebbezett a zsarolás vétségét illetően, az uzsora vétségbeni felmentő ítéletben ellenben megnyugodott. Nem így azonban *Rosenfeld*, aki a felmentő ítéletben átvette a vádat, gondolva: ha már 6 fog 2 évi 2 évet, miért ne üljön más is. *Rosenfeld*nek igaza van. Miért ne üljön *Harstein* is!?

Be kell jelenteni a gazdasági cselédeket

A debreceni városi adóhivatal felhívja az adózókat, hogy a szolgáltatásban álló minden gazdasági cselédet, iparost a városi adóhivataltal jelentsenek be. — Egyidejűleg figyelemzati munkaadók a városi adóhivatal, hogy a gazdasági cselédet után járó s az „Országos Gazdasági Munkás Pénztár“ illetés a munkaadók által fizetendő cselédenként 18.000 papírkorona hozzájárulási díjat a városi adóhivatal-pénztárban mielőbb fizessék be. A munkaadók terhére előírt hozzájárulási díjak április 1-én esedékesek s amennyiben a díjak évenként május 15-ig be nem fizettetnek, közzéadás módjára hajthatók be.

Magyar ember csak magyar lepot olvashat. — Kérem a borbélynál, újságárusnál követelje a HAJDUFÖLD - e t i t !

APOLLO

Világattrakció!

MONON

Április 8-án

Patty Lia és Wladimir Gaideroval

MONON

Világfilm!

Harry Liedtke és Vivian Gibsonnal

VIGSZINHÁZ

Harry Liedtke és Vivian Gibsonnal

M a r i c a g r ó f n ő

HIREK

1926 április 9. (Péntek)

Prot.: Erhardt. Kah.: B. Konrad.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hasánkban is felhősebb az idő, csapadék azonban csak az északi részekben esett. A hőmérséklet tegnap meghaladta a 20 fok Celsius-ot.

Jóslat: Változó, kissé hűvösebb idő, helyenként esővel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig

Városi múzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.

Gyógyszerárak közúti éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Gyászaru (Kossuth-u. 8.) Muraközy (Hunyady-utca 5.) Magyar Korona (Péterfi-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66), Csokonai (Mester-utca 43) Arany János (Csapó-utca 77).

— Megnyitott az EME jogvédő irodája. Az *Ebredő Magyarok Egyesülete* debreceni csoportja ezúton is tubomására bozza tagjainak, hogy egyesületi helyiségében tagjai részére április 15-étől kezdődőleg *jogvédő irodát tart fenn*. Az egyesület ügyésze minden héten kedden és pénteken délután 5 órától 7 óráig *teljesen díjtalanul* rendelkezésre áll minden Bajtárs ügyvédi ténykedést kívánó ügyében. *Elnökség.*

— Újabb változások a rendőrtisztikarban. Megirtuk annakidején, hogy a belügyminiszter hosszu és fáradságtalan munkásságának elismerésével dr. Komlósy Pal rendőrfőtanácsost nyugdíjba helyezte. Ezzel megüresedett a helyettes főkapitányi állás, amelyet most töltöttek be dr. Porubszky Gyula rendőrtanácsossal, aki eddig a kerület központi hivatalában, mint személyügyi referens volt beosztva. Dr. Porubszky Gyula rendőrtanácsos már elfoglalta hivatalát, míg az ő helyét Lám Dezső főtanácsos, kerületi főkapitányhelyettes vette át.

— Templomegyesület hívtédelmi gyűlése ma, azaz április 9-én este 6 órakor lesz a Kollégium dísztermében, melyen dr. Erdős Károly lelkész-képző intézeti igazgató tart előadást: „Kicsoda a pap” címmel. Belépő díj nincs. Mindenkit szeretettel fogad az egyesület vezetősége.

— A magyar gyógyszerészek új székháza. *Budapestről jelentik:* A napokban foglalta el a magyar gyógyszerészegyesület új székházát a Hegedűs Sándor-uccában, amely a szükséges átalakítások után kényelmes otthont nyújt a gyógyszerészeknek.

— Nyolc magyar tisztviselőt nyugdíjaztak a szatmári járásbírósegnél. Szatmarról jelentik: Szomorú huszvéti meglepetésben volt része a szatmári járásbírósegnél nyolc régi tisztviselőjének, akiket munkarejük teljes birtokában nyugdíjba küldtek az oltárok. *Kiskéri Béla, Bene Károly, Pujda János, Tamásfy József, Pánczél Mihály, Wágner József, Péntek Lajos és Kora György* tisztviselőket, akik már évtizedek óta becsületesen dolgozó tagjai a járásbírósegi testületnek, az oláh kormány a nyugdíjnékül nyugdíjasság feltételeire parancsolt. Szatmármegye magyar lakossága körében a kelletlen eljárás miatt óriási a felháborodás.

— Adományok az árvizkárosultak javára. A *Jairus leánya* előadása alkalmával az *Ebredő Magyarok Egyesülete* 2,400,000 koronát, K. S. 130,000, N. N. 10,000 és Szabó József tüzoltó 5000 koronát adományoztak az árvizkárosultak javára.

— Nézzé meg Schön Sándor késztyűsnél a legújabb szabadalmazott házi svédíróasztalt.

— *Rádió műsor.* Péntek, április 9. Budapest, (560) 2: 9.30, 12.30 és 3.00: Híres, közgazdaság. 4.00: Dr. Hans Götting német nyelvű beszédelőutánja. 5.00: Cigányzene. 6.30: Az egészségügyi reformiroda előadása. 8.30: Hangverseny: Koncz János hegedűművész, K. Körmley Blanka operabékeső és dr. Orbán Gábor előadóművész fellépte.

— *Vizsgálati fogságba helyezték a vámospécsi verekedő legényeket.* Beszámoltunk arról a vámospécsi korcsmai verekedésről, melyben Gál János halápi legény életét vesztette. Testvérének, Józsefnek az állapota, akit súlyosan megsebesítettek, egyre javulófeben van, ugyanarra, hogy felgyógyulva biztosra vehető. Az öt verekedő legényt tegnap szállították be a debreceni ügyészség fogházába, akiket kihallgatásuk után dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte.

— *A hortobágyi kutbér.* A Gazdasági Egyesület határozatot hozott, mely szerint a Hortobágyon ötszörös, illetőleg tízszeres kutbért kell fizetni annak a gazdának, aki először legeltet a Hortobágyon. Az ügygel foglalkozott a városi tanács is, amely úgy találta, hogy ez az ötszörös kutbér túl magas, mert hiszen a renes bér egy marha után 15-20,000, egy ló után 15-30,000 korona és ez ötszörösen, illetőleg tízszeresen számítva igen magas összegre rug. Az elmúlt évben csak kétszeres kutbért fizettek az új legeltetők. Éppen ezért a városi tanács megküldötte az erről szóló tavalyi határozatot a Gazdasági Egyesületnek, amelynek figyelmét felhívta arra, hogy az ötszörös bér túl magas.

— *A „Micsai” Dalkör* ánakórát április 9-én pénteken este 7 órakor a Kollégium II. e. énektérmeben (kantus-térme) kezdi meg, melyre a működő tagok pontos megjelenését kéri a Dalkör Elnöksége.

— *Cukrászati tanfolyam.* Értésetem városunk m. t. hölgyközönségét, hogy műhelyemben Miklós-utca 51. sz. alatt cukrásztanfolyamot nyitottam, ahol az érdeklődők négy héttig tartó kurzuson elsajátíthatják az uriasztal legesebb díszét képező tészták, sütemények, torták, desszertek, fagyialtok cukrász-módszer szerint való izléses és gazdaságos elkészítését. A tanfolyam tekintettel az érdeklődők nagy számára, három csoportra oszlik. Mindennap: délelőtt 9-12-ig első, délután 3-6-ig második, este 7-10-ig harmadik csoport, melyek mindegyikéhez jelentkezők még korlátolt számban felvétetnek. Tandij az egész tanfolyamra 300,000 K., köztisztviselők és katonatisztek családjainak igazolt hölgytagjai részére 250,000 K., melyből a felvételkor annak fele, másik fele pedig két hét múlva fizetendő. A kurzus április hó 12-én kezdettel veszi. Jelentkezni lehet egész napon at az üzembem. Teljes tisztelettel: *Kristó Károly* cukrászmester.

— *Köztelek gazdasági zsebnip-tárát* egész v szonkötésben 50 ezer koronáért szállítja Antalffy József könyvkereskedése. Telefon 6-12.

— *Helge Lindberg* finn mesterdalnok és Molli Denise francia zongoraművész hangversenye április 17-én. Zenekedvelők bérletben, nem tegyknak jegyek Méliusznál.

— *Forgács urifodrász* Arany János-utca 2.

Csak Franck a kávédarálóval!

Mi az örök házibéke
FRANCK és kávé szövetsége.

SZÍNHÁZ

Műsor:
Péntek, április 9 Antónia, Kovács Terus mint vendég A) bérlet
Szombat, április 10 Rang és mód, László Gyula 40 éves színészi jubileuma, Bérlet-szűnet
Vasárnap, április 11 Este A királyné rózsája Bérlet-szűnet

Kovács Terus az Antóniában

A Csokonai-színháznak nem volt olyan forró, nagyszertű estje — mint a csütörtöki — azóta, hogy Kovács Terus eltávozott Debrecenből. Most, amikor újra fellépett azokon a deszkákon, melyekhez régi nagy sikereinek emléke köti, valósággal ünneppé avatta az egyébként egyáltalán nem irodalmi értékű „Antónia” reprizét. Kovács Terus több volt és több maradt Debrecen színházzseregtő publikuma számára, mint a Csokonai-színház egy elsőrendű tagja, mert hiszen nemcsak a szeretet kapcsolta őt mindenkinél szorosabban a közönség szívéhez, hanem az igazi, a magasabbrendű művészet iránti csodálat és megbecsülés, amely csak nagyon keveseknek jár ki.

És hogy ez így van, nem véletlenség, nem a szeretet kritikátlan túlértékelése, mert hiszen Kovács Terus vérbeli, tökéletes primadonna. Azoknak a fajtájából való, akik nagyvá tették a magyar színészetet és — ma, amikor a színházi lapok, a pajtáskodó pesti kritika a törpéket nagyított óriásokká, — a tiszta napfény ragyogásával mutatják azt a tökéletes értéket, amely egyetlen reménység azok számára, akik hisznek még a magyar színészet új reneszánszában. Kovács Terus azok közé tartozik, akiknek nem a reklám, hanem a tudás, nem üres külsőség, de igazi művészet, nem a mai nagyságok önmádata, hanem a színpad iránti határozott tisztelet, mindenekelett pedig az istenadotta tehetség és a lélek mély intelligenciája az esaköz a biztos siker útján.

Kovács Terus a könnyű műfajban is mindig kiváló tudott produkálni s éppen ez az ő igazi értéke, mert hiszen talán itt lehet legkönnyebben eltévedni, itt a legnehezebb megővni a színésznek magát a fele-

tességtől, szélsőségtől és itt fenyeget leg többesőr az a veszély, hogy a gyenge, az erőtlon átlépi azt a demarkációt, amely már tulesik a művészetben. Kovács Terus pedig mindenkor megmaradt művésznek a szó legideálisabb értelmében.

Az „Antónia” csütörtöki esti reprizén újra csak annak láttuk Kovács Terust, aminek eddig megismertük. Antónia szerepében újra a nemes értelemben vett színjátszó művészetet hozta a Csokonai-színház deszkáira. Művészetének tudatos bizonysága, meleg, mélyen érző szíve, esaközének meglepő természetessége, derűs, tiszta humora és őszinte írára újra magával ragadott mindenkit. A partnerei, — ugy a régiek mint az újak, — Hermann Mancsi, Bárony Aladar és Kristóf Ferenc szível-lélekkel játszottak, hogy keretet adjanak Kovács Terus felléptének.

Talán mondani is felesleges, hogy a közönség — amely zsufolásig megtöltötte a színházat, — kitörő örömmel és a régi nagy szeretettel fogadta Kovács Terust. Mikor a színpadra lépett, percekig zuhogott a taps s különösen a második felvonás végén ráta meg tomboló ováció a színház falát. Ha harmadik felvonás nem lett volna, a közönség talán még most is ott ülne a nézőtérén s tapsolná Kovács Terust, aki — szeretnánk hinni — hogy nemcsak néhány vendégszereplésre tért vissza Debrecenbe. (mars.)

László Gyula jubileuma. A Csokonai-színház és a publikum április 10-én, szombaton este üli meg egy érdemekben gazdag színész, László Gyula nagyvenéves színészi jubileumát. A diszelsőadáson, — melyen számos testület is fogja üdvözölni a jubiláns művészt, — *Szigeti örökbecsű* darabja, a „Rang és mód” kerdi színe s ennek főszerepében fog fellépni László Gyula. Az előadás után az Arany Bizaban ünnepeles bankett lesz. Akik a vacsorán részt ohajtanak venni, tisztán csak a megjelenők számanak megallapítása végett, közöljék ezt a szándékukat Saigoti Jenővel. Ékezés étlap szerint történik és frakt, szmoking, vagy estélyi ruha nem kötelező.

Mozgósínházak közleményei
Péntek, szombat és vasárnap
április 9, 10 és 11-én

Apollo-mozgó
Prevost abbé regénye után „Mancn Lescaut”. Drama 6 felvonásban. A cimszerepekben Putty Lia és Wladimir Gaiderow a gyönyörű film-nívóhoz képest tökéletes művészi játékot produkálnak. Putty Lia a nagyvonalú örökös nőiségnek állít szobrot, amidőn érthetővé teszi, hogy a szép és könnyelmű leánynak csil-csap szívében mily pusztító lánggal ébred fel a tisztá, igaz szerelem. És Mancn, aki eddig pillangó módjára csöngött, gloriás vértanúja lesz a szerelemnek. Kísérő: „Ufa világhírű”.

Vigszínház
Kálmán Imre világsikerért ért operettje a „Marica grófnő” restéje a filmen megnőtt, kiszélesedett magyar vonatkozásai pedig sokkal melibben hatnak mint a drámban. A film egyes részeit a Hortobágyon vették fel. Meghatottan nézzük a legmagyarabb Alföld esodálates szépségeit, amelyek olyan festői pompával hatnak, hogy leborul előttük a lelkünk. Henry Ledtke főréssze a világsikerért ért filmnek, ő maga a megfestett humor, Vivian Gibson és társai elsőrangú alkítást mutatnak be. Kísérők: Gumont világhírű és egy amerikai burészek.

TESTEDZÉS

A vasárnapi program

A tavaszi szezon második fordulójában hozza össze a csapatokat. Debrecenben két elsőosztályú mérkőzés kerül eldöntésre és pedig a DTE-DEAC és a BUSE-DKASE.

A két mérkőzés ismét külön pályán kerül eldöntésre, a DTE-DEAC a Nagyerdőn, míg a BUSE-DKASE az Újtelepen. A nagyerdői pályán vasárnap nagy programban lesz része a közönségnek, mert a DTE-DEAC mérkőzést megelőzőleg a BIKSE-Harmonia

II. osztályú bajnoki mérkőzés és a Tarsulall polgári-Bealliskola alsóbb osztályú csapatainak mérkőzése a KISOSZ bajnokság keretében lesz a nap football programja. A három mérkőzés között s a felidőkben kerül ezenkívül eldöntésre a MASZ rendezésében a keleti kerület mezél futóbaajouksága egyéni s csapatversenyben.

A derecskeli MOVE sikeres mérkőzése. A derecskeli MOVE Sport Egyesület-Debreceni IV. ker. Sport Egyesület 5:2 (2:1). Barátságos mérkőzés. Bíró Sebastyén Kalman.

Nagyszabású boxmérkőzés

Április 17-én, szombaton nagyszabású boxmérkőzést rendeznek a DTE Péterfia-utca 76. sz. alatti tornacsarnokban. Ez alkalommal az országos hírű női boxoló, Szigethy Ferencné is részt vesz a versenyen. Kiváló indulnak még Váncsa, Nedováska, Krunka, Borhegyi, Lengyel és Forgács. A verseny fénypontja Gutfreund Egon, Ausztria többszörös boxbajnokának versenyszáma lesz.

A változatos műsorú boxverseny iránt városunkerte nagy érdeklődés nyilvánul meg már most is a sportkörökben.

Kerékpárt

az legnagyobb szakértelmel javít vagy műszeres szimonty-utca 10. szám. — Alkatrészek raktára. — Állandó kerékpárkiosztás. — szigorúan olcsón szabott árak!

A TÖZSDE

A korona Zürichben: 0-0072.70

Zürichi zárlat
Budapest 0,0072 70-0,0072 70, Páris 18 06-18,04, London 25 20 1/2-25 18 1/2, Brüsszel 20 25-20 10, Milánó 20 84 1/2-20 83, Amsterdam 20 78 1/2-20 77 1/2, Berlin 123 35-123 30, Bécs 73 22 1/2-73 22 1/2, Szófia 3 75-3 75, Prága 15 37 1/2-15 37 1/2, Varsó 62 50-64 50, Belgrád 9 18 1/2-9 13 1/2, Bukarest 2 16 1/2-2 16 1/2.

Terményfőzede zárlat
Hivatalos árfolyamok: tiszavidéki buza 395-407,5, dunántúli 390-425, pestvidéki 390-402,5, rozs 227-232,5, árpa 215-225, sórarpa 280-315, zab 245-257,5, tengeri 185-187,5, korpa 165-167,5.

Eladások a következők: Buza: 100 q dtulii (77) 3950 ppar., elől. 100 q (78) 3950 ppar., elől. 140 q dtulii (77) 4000 ppar., 150 q (77) 3950 ppar. V., 300 q fejérm. (77) 3950 ppar. V., 300 q dtulii (78) 181 ct. Záhony: 500 q dtulii (77) 3975 ppar. V., 600 q (77) 4 000 ppar. V., 120 q tolnai (77) 4000 ppar. Rozs: 300 q 2300 ppar. Zab: 800 q 2 275 ppar. msz. Tengert: 100 q 1850 ppar., 150 q 1862,5 ppar., 150 q 1875 ppar. 800 q 1872 ppar.

Lisztárak: Osg 7050, Ug 6900, 2 es 450, 4 es 6500, 6-os 4950, 7-es 8100, rozs 0-as 5400, egyr. rostl. 3700.

Ferencvárosi serlésvásár
A vásárra felhajtottak 2900 serést. Eladtak élőszuban kilogrammonként könnyű serést 14,00-16,00, közepes 18,50-19,500, nehéz 20,00-20,500. A vásár irányzata lanya.

Sodronykerítésgyár

készít: Sodronykerítokat, vasszöveteket, menyetrádat, kocsitűt, ágybetétet galv. sodronyból és minden e szakmába vágó munkát elvállal Neubauer János Kétfaloma-utca 4. szám alatt.

TEGDES
NŐI ÉS FÉRFISZABÓSÁGA
PÉTERFIA-UTCA 42
Legelőgésőbb öltönyök
heti és havi részletfizetésre

Vh. 429/1926. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 1925. Pk. 2.512 számú végzése folytán 4 millió 635 000 korona tőke, ennek 1925. nov. 4. től 18 százalékos kamatai, 1.402.800 korona eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Kardos Endre ügyvéd által képviselt Ujváry Lajos javára 1926. évi április hó 20. napjának délután 5 órákor Debrecenben, Hajnal utca 5. sz. háznál 16.042.000 koronára becsült ingók, u. m.: koresmaberenzés, borok, butorok stb. bírói árverésen a legjobbat ígérőnek, esetleg becsárón alól is eladhatnak. Debrecen, 1926. március hó 30. napján, Tihanyi Vilmos, bír. végrehajtó.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1926 április 17-26
Legjobb bevásárlási alkalom.
Vászaradaktár.

Szállítási, utazási és vízumkezelvények. Képviselet a bel- és külföldi nagyobb városokban. Egyidejűleg nemzetközi bőrpari kongresszus. Szállást és teljes ellátást biztosít „3 nap Budapestben” c. jegyfűzetek 1 millió magyar korona. Központi Iroda: Budapest, V. Szemere-utca 6. Telefon 961-22

APROHIRDETESEK

Lakás

Gárgon lakásnak egy szoba, konyha esetleg előszobás lakást keresek minél előbbre. „Magas bért fizetek” jelgére leveleket kiadchivatal továbbít 548
Bütorozott utcai szoba villannyal központban kiadó Hűvelyes 6. 677
Körponton 2 szoba, mellékhelyiség újonnan renoválva átaca Cim kiadóban 679
Bütorozott szoba azonnal vagy tizenötökéki kiadó Bathány-utca 18. 678
Egy kőbőbejárta bütorozott szoba villannyal május hó 1 vel kiadó csak szőid ur részére. Teleki-utca 17. 5. sz. ajtó. 685
Nagy helyiség Piac 77, hőlygfodrázat, lakható, üzem céljaira átado.
Bütorozott szoba 1-2 uri ember részére kiadó Litakert, Szeffü-utca 14 688

Ajánlat

A cukrászati folyam mai hirdetését kérem figyelemmel kíséreni.
Bartnyák csipkek, rövidárak legolcsóbban, legnagyobb választékban Binóthné Hatvan-utca 1. 34
Zamatos házi bor bakor és fajsziókból, literenként 10.000. Kapható mindennap Porcsizay ut 53. 60
Kerti vashutorok ugymint székek, padok, asztalok készülnek Rakóczi-utca 13. — Ottó lakatosnál. 857
Festékek, lakok, firmisz, zománcok legfinomabb szoba padlóakkok legolcsóbban kapható. Klein Vilmos Arany János 10. udvarban. 224
Fehérmű himzést olcsón vállalok, Lorántly utca 16. szám 3. ajtó. 329

Női szalmakalapok legdivatosabb formákban 70 ezer koronától. Széll Gergely, Úsapa-utca 11 300
Uri nő gyors sikerrel tanít magyar notá, cigányosan, kotta nélkül zongorán Péterfia 40. 675
Képek készítését, új épületek bevezetését és javítási munkálatokat szakaszerint, pontosan és legolcsóbb árban készit: Blatter Gyulaceg, Royall szomban. Telefon 4-18. Alapítási év 1801. 224
Érdeklést (csipkebeadást) vállal Nagy Gyula műharmzó József kir. herceg-u. 3. 494
Legdivatosabb kalapok, estélyi, utcai ruhák alakítások bámulatos olcsón kaphatók és készülnek „Belvárosi”-ban, Kossuth-utca 26. 811
Szőfővizsgára szakaszerint, műhelygyakorlattal csak Kiss gépműhely szőfőiskoláján készit elő dtalan állásba helyezéssel Erzsébet-utca 20 663
Kocsik nagy választékban, kedvező árral. Ráthuzás gépen tizezer koronától. Neubauer kocsigyár, Erzsébet-utca 28 szám 656
Mesni, vasalni, takarítani házakhoz megyek, Arany János utca 55. Özv. Babrikné. 674
Hő gyödrészet Piac 77. Olcsón vállal hajmunkát, festést.
Király kávéi még s a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható. Dégenfeld-tér 11. szám. 416
Hároméves kitűnő házörző kores foximat sügősen átadom jó helyre ingyen. Lófi, Nagyerdő 4, 693
Tej teli-nyári szállításra leköthető április 15-től. Engel László Werbőczy-utca 3. Telefon 14-14. 660
Kvartélyos földvétel Varga utca 28. szám, ajtó 2 alatt. 689
Legdivatosabb kalapok 120.000, ruhák legolcsóbban készülnek „Belvárosiban” Kossuth utca 26 811

Kereslet

Veszek használt könyveket, egész könyvtárakat Farmathy Pál könyvkereskedő, Fűvészkert utca 14 246
Finom előrendű házi kosztra abonnenseket keresünk. Behlen 29. 5. ajtó 676
Rólás stelaget és pulót vennék, használt, jó állapotban levőt. Cim Varga-utca 31. Gőzmosóda. 683

Elsőrangú karpihos munkát készit Szabó József Varga-utca 1. (Szentanna sarok) Berezely fotelek, garnitúrák, hencserek raktáron.

Eladás

Héray lexikon 11 kötet. Magyar Nemzet Története 10 kötet bőrkötésben, új állapotban eladó. Csillag u. 82. 242
Eladó kétréylas prima szőlő Porcsizay-u 44, azonnal beköltözhető 2 szobás lakással. Értekezni Nagy József szűcsnél, Szentanna 3. 611
Két Platánfa, földieper és ibolya palánta, valamint egy új félfű cipő eladó Szent Anna-u. 34. 639
Hatvanéceai kert legelején, ház helyek ak igen alkalmas, termő gyümölcsfakkal és szőlővel beültetett 2700 négyszögöl terület egészben vagy 350 négyszögölös parcellákban eladó Értekezni lehet Hadházi ut 16 d u 2-4-ig, vagy a pénzügyi-palota I. emelet 21 sz. alatt Szabó. 646
Különb karban lévő két hold szőlő építéssel és felszereéssel eladó, Értekezni dr. Nagy Samu ügyvéd, Péterfia-utca 2 sz. alatt lévő irodájában. 667

Eladó asztalkonyha, dobkályha, cseléd-égy, kerek virágasztal, 3 nagy csomagoló láda. Árpád tér 44. 681

Eladó egy négyüléses kőhergeres használt autó nyolc millióért. Vár u. 8. 682

Egy valódi kőlyök farkaskutya pedigrés apától és két kis kőlyök foxi eladók. Bathány-utca 10. 686

Eladó komplett ebédő, Varga-utca 12, az emeleten. 687

Eladók üzleti üvegállványok, irodaberenkezés, kirakatszekrény, Piac 77. Baloldalsi emelet. 688

Hajduszeres len sügősen eladó 247 négyszögöl terület is házzal a köves ut mentén, a város és forrás között, legjobb helyen, most még 26 millióért április 25 ig. Cim a kiadóban.

Eladó házi prima sós szalonna, 70-80 kg. Csillag-utca 82. 682

Eladó egy darab használt két lendkerekes kállal 12 HP benzinkomobil és egy darab használt Warchowky stabil 16 HP egy lendkerekes motor gyárilag javítva Cim Törtély Festerek Kiskunmajsa Pest. 358

„Ilona szőlőtelep”

saját termésű kitűnő fajborait Ferenc József-ut (Piac-utca) 75 szám alatt a kupaalatti pincéshelyiségben pecséttel lezárt hordóból csapolva, feltétlen megbízhatóan kezeve, nyitl edénybe, bármily kis mennyiségben az alábbi árakon kiméri:

- 1 liter esemegebor — 15000 K
  - 1 liter Rizling — 12000 K
  - 1 liter Merjó — 10000 K
  - 1 liter Kövidinka — 10000 K
- Pincénkés a kezelés tisztaságát kerjük megtekinteni
AZ IGAZGATÓSÁG.

Rádió!!

GÖRCSÖS LAJOS Bathány-u. 26. Raktáron tart rádiókészülékeket s ezek alkatrészeit a legolcsóbb napiárban. Vilmos selyenernyők, izzólámpák, stb. stb

Permetezéshez

legtekélyesebb és legolcsóbb a Varó István által Debrecen, Szapannos-utca 10 sz. alatt már 20 éve gyártott legújabb szab.

„Sugár” permetező.

Rádió a Magyar Nemzetilárvny- és Lapkiadó-Vállalat Rt.